

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 6Pc/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623200349
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Žišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623200349.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, sudkyňou JUDr. Ivetou Žiškovou, vo veci navrhovateľa P. F. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M. XXXX/X, D. P., proti dcére W. Y. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom U. XX/XXX, E., Č. H., ako osobne oprávnenej na výživné, o zrušenie vyživovacej povinnosti na plnoletú osobu, takto

rozhodol:

I. Vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči dcére W. Y. O., určená naposledy rozsudkom Okresného súdu Humenné, č. k. 21Pc/28/2019-67 zo dňa 19. 02. 2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. 02. 2021, č. k. 24CoP/86/2020-101, sa zrušuje s účinnosťou od 06. 02. 2023.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Písomným návrhom, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd“) dňa 06. 02. 2023 a doplneným podaním zo dňa 08. 03. 2023, navrhovateľ žiadal, aby súd zrušil jeho vyživovaciu povinnosť k dcére Y. O. (ďalej aj „dcéra“ alebo „dcéra navrhovateľa“) z dôvodu, že táto doštudovala bakalárske štúdium na Ostravskej univerzite, ktoré študovala 5 rokov, pričom štúdium ukončila v januári 2023. Prihlášku na magisterské štúdium si nepodala, avšak v súčasnom období študuje 2. ročník vyššej odbornej školy mediálnej tvorby v Ostrave, ktorú končí v júni tohto roka. Mediálna tvorba s pedagogickou školou vôbec nesúvisí, toto štúdium si údajne vybrala preto, lebo pedagogika ju nebavila. S dcérou dlhodobo nekomunikujú, nakoľko dcéra nemá o neho záujem. V septembri ide mať dcéra 25 rokov, vyštudovala vysokú školu, a preto predpokladá, že už je schopná sama sa o seba postarať. Vyživovaciu povinnosť žiadal zrušiť s účinnosťou od podania návrhu.

2. Dcéra navrhovateľa v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 27. 03. 2023 potvrdila, že je už absolventkou bakalárskeho štúdia vysokej školy Ostravskej univerzity, Pedagogickej fakulty v Ostrave. Túto začala študovať v roku 2018 a príčinou predĺženia štúdia bola zložitá situácia v kovidovom lockdowne, kedy došlo k ňou nezávinenému omeškaniu pri vykonávaní výskumnej činnosti, nevyhnutnej pre dokončenie bakalárskeho štúdia. Následne opakovala jeden predmet zo štátnej záverečnej bakalárskej skúšky. Termín opravnej skúšky prebehol úspešne dňa 23. 01. 2023. Už počas štúdia na Ostravskej univerzite začala študovať na Vyššej odbornej škole Mediálnej tvorby v Ostrave, kde je v súčasnom období študentkou 2. ročníka a štúdium bude ukončené v roku 2024 absolútoriom - diplomovaný špecialista v odbore. Táto škola sa zaoberá fotografiou a videom, marketingom, krízovou komunikáciou, redigovaním textov, podnikaním a manažmentom, postprodukciou, reklamou a reklamnou tvorbou, PR a korporátnou komunikáciou... Týmto štúdiom nadviazala na svoju strednú školu - SŠ Teleinformatiky, so sídlom v Ostrave, kde študovala počítačovú grafiku. Na súčasnej škole sa neučí od učiteľov, ale od odborníkov v daných odboroch. Do budúcnosti by rada pracovala v odbore grafiky

a UX/UI webového dizajnu. Z toho dôvodu aj šetrila na financovanie online kurzov, ktoré sú potrebné k jej štúdiu a všetko zúročí pri svojom nasledovnom povolání. Ročné školné pri nástupe činilo 17 900,- Kč a táto čiastka sa menila kvôli inflácii. Uviedla, že žije so svojou matkou v Ostrave, poukázala na celkové výdavky, spojené s bývaním a s nákupom techniky, potrebnej k štúdiu. Poukázala aj na svoje zdravotné problémy a na skutočnosť, že syn, o ktorého sa navrhovateľ stará, je nevlastný a biologický otec na neho platí výživné s tým, že predpokladá, že určitou finančnou čiastkou na rozpočte rodiny sa podieľa aj navrhovateľovi manželka. Uviedla, že od jej plnoletosti sa otec, nad rámec výživného, na ničom nepodieľa a poukázala aj na stavebné sporenie, ktoré malo byť zohľadnené pri určovaní výšky výživného.

3. V písomnom vyjadrení navrhovateľ zotrval na podanom návrhu, pričom poukázal na svoje výdavky a svoje zdravotné problémy, skutočnosť, že jeho maloletá dcéra Peťa má zdravotné problémy, pričom popisoval aj vzájomné vzťahy medzi ním a dcérou Annou.

4. V ďalšom písomnom podaní zo dňa 25. 04. 2023 navrhovateľka doplnila svoje vyjadrenie tak, že po strednej škole chcela skúsiť zmeniť odbor z technického na humanitný, preto si vybrala Pedagogickú fakultu na Ostravskej univerzite. V priebehu tohto štúdia sa uistila, že do budúcnosti sa chce venovať grafike a web dizajnu, k čomu dospela práve v dobe kovidu, kedy výuka prebieha online a bolo nutné všetko tvoriť v oblasti prezentácie a iných grafických vyjadrení k sebareprezentácii. Súčasným štúdiom nadviazala na svoju strednú školu. Vzhľadom k tomu, štúdiom prebieha v dopoludňajších aj odopoludňajších hodinách, nie je jednoduché nájsť si brigádu, ktorá by nebola na ujmu štúdia.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 06. 06. 2023, na ktoré boli obidvaja účastníci riadne a včas predvolaní. Dcéra navrhovateľa najskôr podaním zo dňa 22. 05. 2023 ospravedlnila svoju neprítomnosť z dôvodu vzdialenosti a prebiehajúceho štúdia. Za predpokladu, že by bol nutný jej výsluch, tento žiadala vykonať prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu v Ostrave. Ďalším podaním, doručeným súdu dňa 01. 06. 2023, podala „námietku miestnej nepríslušnosti“, v ktorom vyslovila presvedčenie, že súd Slovenskej republiky nie je príslušným súdom vzhľadom k miestu jej bydliska, pretože podľa článku 3 Nariadenia Rady (ES) 4/2009 zo dňa 18. 12. 2008 o príslušnosti, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutia a o spolupráci vo veciach vyživovacích povinností je k rozhodovaniu vo veciach vyživovacích povinností príslušný súd miesta, v ktorom má odporca obvyklý pobyt. Preto sa domnieva, že i v rámci ekonomickosti konania je na mieste presunúť tento spor do Českej republiky, kde má trvalý pobyt. Uviedla, že až do jej plnoletosti boli všetky konania, týkajúce sa výživného na jej osobu, vedené na území Českej republiky, na Okresnom súde Ostrava. Až v dobe jej plnoletosti sa konanie presunulo do Slovenskej republiky, pričom vždy išlo o návrh na zvýšenie výživného.

6. V súlade s ustanovením § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku v spojení s ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku súd rozhodol, že pojednávanie sa bude konať aj v neprítomnosti dcéry navrhovateľa, ktorá bola riadne a včas predvolaná, k veci sa dvakrát písomne vyjadrila a svoju neprítomnosť na pojednávaní písomne ospravedlnila.

7. Navrhovateľ na pojednávaní zotrval na podanom návrhu, výživné žiadal zrušiť od podania návrhu, nakoľko vtedy sa dozvedel o ukončení štúdia svojej dcéry. Poukázal na to, že pokiaľ by bola dcéra pokračovala v magisterskom štúdiu v rovnakom odbore, nemal by voči tomu žiadne výhrady. Škola, v ktorej študuje teraz, je súkromná a nesúvisí s ukončeným bakalárskym štúdiom. Doteraz určené výživné 8 000,- CZK mesačne dcére platí, pričom sa nevyjadril k tomu, či v prípade vyhovenia návrhu bude žiadať peniaze vrátiť, len chcel mať túto záležitosť už ukončenú. Poukázal aj na súčasné vzťahy s dcérou, ktorá sa odmietla s ním kontaktovať s odôvodnením, že sa nechce stretnúť s jeho manželkou, ktorá je pre ňu cudzou osobou. Dcéru naposledy videl pred 6 rokmi. Kým bola dcéra malá, zo strany jej matky mu bolo zamedzené sa s ňou stretávať. Dúfal, že sa situácia zmení, keď dcéra bude plnoletá, ale nestalo sa tak.

8. Právomoc na prejednanie veci súd skúmal, hneď po začiatku súdneho konania. Zistil, že v Českej republike bolo naposledy rozhodnuté o výživnom pre W. Y. O. rozsudkom Okresného súdu Ostrava zo dňa 09. 07. 2015, č. j. 0 P 221/2004-433 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Ostrave zo dňa 19. 11. 2015, č. j. 56Co 314/2015-465, ktorým bolo otcovi P. F. O. zvýšené výživné na sumu 7 000,- Kč mesačne s účinnosťou od 01. 09. 2014. Následne o výške výživného rozhodovali sudy Slovenskej republiky, a to na návrh Y. O. zo dňa 31. 10. 2019, ktorý ako plnoletá podala na Okresnom súde Humenné. Tento súd rozsudkom zo dňa 19. 02. 2020, č. k. 21Pc/28/2019-67 rozhodol tak, že otcovi

zvýšil výživné zo sumy 7 000,- CZK na sumu 8 000,- CZK, čím zmenil rozsudok Okresného súdu v Ostrave zo dňa 09. 07. 2015, č. j. 0 P 221/2004-433 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Ostrave zo dňa 19. 11. 2015, č. j. 56Co 314/2015-465. V dôsledku odvolania otca, P. F. O., rozhodoval Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 25. 02. 2021, č. k. 24CoP/86/2020-101, ktorým rozsudok Okresného súdu v Humennom vo výroku o zvýšení výživného a o trovách konania potvrdil - rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 30. 03. 2021.

9. Na Okresnom súde Humenné sa pod sp. zn. 11Pc/9/2021 viedlo ešte konanie o návrhu otca zo dňa 27. 04. 2021, ktorým tento žiadal znížiť výživné na dcéru Y. O. zo sumy 8 000,- CZK na sumu 5 000,- CZK, s účinnosťou od podania návrhu (návrh bol podaný 11. 05. 2021). Tento návrh bol rozsudkom Okresného súdu Humenné zo dňa 30. 11. 2021, č. k. 11Pc/9/2021-84, zamietnutý (rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 25. 01. 2022).

10. Podľa článku 2 ods. 11 Nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. 12. 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutia a o spolupráci vo veciach vyživovacích povinností (ďalej len „Nariadenie“), „povinný“ je každá fyzická osoba, ktorá má vyživovaciu povinnosť alebo o ktorej sa tvrdí, že má takúto povinnosť.

11. Podľa článku 3 písm. a), b) Nariadenia, v členských štátoch je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná:

- a) súdu podľa miesta obvyklého pobytu povinného, alebo
- b) súdu podľa miesta obvyklého pobytu oprávneného.

12. Podľa článku 8 ods. 1 Nariadenia, ak sa rozhodnutie vydalo v členskom štáte alebo Haagskom zmluvnom štáte, v ktorom má oprávnený obvyklý pobyt, povinný nemôže začať konanie s účelom zmeniť toto rozhodnutie alebo získať nové rozhodnutie v žiadnom inom členskom štáte, pokiaľ má oprávnený naďalej obvyklý pobyt v štáte, v ktorom sa rozhodnutie vydalo.

13. Podľa článku 8 ods. 2 písm. b) Nariadenia, odsek 1 sa neuplatní, ak sa oprávnený podrobí právomoci súdov tohto druhého členského štátu podľa článku 5.

14. Podľa článku 5 Nariadenia, okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach tohto nariadenia má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa odporca zúčastní konania. To neplatí, ak sa odporca zúčastní konania len aby namietal absenciu právomoci.

15. O výživnom pre dcéru navrhovateľa, W. Y. O., bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Humenné, teda rozsudkom súdu Slovenskej republiky, ktorého konania sa dcéra navrhovateľa zúčastnila - toto konanie sama iniciovala v čase začatia konania, vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21Pc/28/2019, mala obvyklý pobyt v Českej republike a ktorej súd dokonca predtým (v roku 2015) rozhodol o výživnom. Predmetom teraz prebiehajúceho konania je zrušenie vyživovacej povinnosti, určenej súdom Slovenskej republiky, pričom navrhovateľ, ktorý je povinným z vyživovacej povinnosti, má trvalé bydlisko na území Slovenskej republiky. W. Y. O., proti ktorej návrh smeruje, sa konania zúčastnila (na výzvu súdu sa k veci opakovane vyjadrila a predložila aj listinné dôkazy), preto je v zmysle citovaných ustanovení Nariadenia daná právomoc súdu Slovenskej republiky.

16. Podľa § 154 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konanie vo veciach výživného plnoletých osôb a iných obdobných nárokov je miestne príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

17. Navrhovateľ má trvalé bydlisko v Liptovskom Mikuláši, preto je v zmysle citovanej právnej úpravy daná miestna príslušnosť Okresného súdu Liptovský Mikuláš.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

21. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že o výživnom pre W. Y. O. bolo naposledy rozhodnuté v konaní, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 21Pc/28/2019, v ktorom bol otec zaviazaný prispievať na výživu dcéry sumou 8 000,- CZK (podľa aktuálneho menového kurzu 338,- eur) s účinnosťou od 04. 11. 2019. Dcéra ukončila stredoškolské štúdium na Strednej škole Teleinformatiky Ostrava maturitnou skúškou, vykonanou dňa 11. 09. 2018. V štúdiu pokračovala na Ostravskej univerzite, Pedagogickej fakulte v študijnom odbore 7502R0011 - sociálna pedagogika, toto štúdium ukončila 23. 01. 2023 a bol jej udelený akademický titul bakalár, v skratke „Bc“. Od 01. 09. 2021 dcéra navrhovateľa študuje na Vyššej odbornej škole Mediálnej tvorby - aktuálne v 2. ročníku, pričom štúdium by mala ukončiť absolútoriom po absolvovaní 3. ročníka v júni 2024. Štúdium je zamerané na grafický dizajn a fotografické služby - z verejne prístupných informácií jedná sa o typ strednej školy.

22. Z ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu trvá dovtedy, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Nie je síce vylúčené, aby vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvala aj v prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie. V takomto prípade je však určujúce, či existuje reálna možnosť dieťaťa zamestnať sa vo vyštudovanom odbore. Pokiaľ sa preto dieťa rozhodne po skončení jednej školy pokračovať v štúdiu na druhej škole iného zamerania, hoci dosiahlo vzdelanie, ktoré mu umožňuje zamestnať sa, takéto pokračovanie v štúdiu už nezakladá povinnosť ďalšieho vyživovania.

23. Dcéra navrhovateľa ukončila vysokoškolské štúdium prvého stupňa v odbore špeciálna pedagogika a sama sa rozhodla nepokračovať v tomto odbore v magisterskom štúdiu za účelom dosiahnutia vysokoškolského vzdelania druhého stupňa. Dcéra navrhovateľa ani netvrdila, že dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa jej neumožňuje zamestnať sa, pričom zmenu študijného odboru odôvodňovala tým, že v priebehu vysokoškolského štúdia zistila, že sa do budúcnosti chce venovať inej profesii - grafike a web dizajnu a z toho dôvodu začala študovať na vyššej strednej škole. Rozhodla sa teda pokračovať v inom type vzdelávania, avšak v takomto prípade už nemá zákonný nárok, vyplývajúci z rodinnoprávných vzťahov. Pokiaľ dcéra navrhovateľa poukazovala na zdravotné problémy, netvrdila, že zdravotný stav jej neumožňuje zamestnať sa vo vyštudovanom odbore, ani to že nie je schopná sama sa živiť kvôli svojmu zdraviu. V čase, keď naposledy súd určoval výživné sumou 8 000,- CZK mesačne, dcéra navrhovateľa bola študentkou vysokej školy. Dňa 23. 01. 2023 toto štúdium ukončila, vo zvolenom odbore dosiahla prvý stupeň vysokoškolského vzdelania, ktoré jej umožňuje, aby sa sama živila. Skutočnosť, že sa medzičasom rozhodla pre inú profesiu, nezakladá už povinnosť otca aj naďalej prispievať jej na výživu. Preto súd vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči dcére zrušil s účinnosťou od začatia súdneho konania, t. j. od 06. 02. 2023.

24. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. V predmetnej veci si účastníci neuplatnili trovy konania, preto súd v súlade s ustanovením § 52 CMP žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.